

ВИКОНАСМО
НАКАЗ:

ЕКЗАМЕН ХЛІБОРОБСЬКОЇ ЗРІЛОСТІ

НА ЗМІНУ весняним турботам надходить відповідальна пора живи. Для молодих хліборобів косовиця хлібів — завжди строгий екзаме́н того, як посіяв, і як піклувався про достаток добрив та волог, і як доглядав сход. Нині думи й турботи молодих — достойно витримати екзаме́н на хлібній ниві.

На ударну працю, до збереження кожного виробленого колоска, всієї організації всього хлібозбирального потоку кличе молодих механізаторів, водіїв, спеціалістів — всіх, хто виборює високий урожай визначального року п'ятирічки, — постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по забезпеченню збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів у 1974 році». В ній, молодий хліборобе, ти знаходиш конкретні рекомендації, як краще використати трактор, комбайн, автомобіль, як поставити заслін втратам зерна. І найважливіший відгук у твоєму серці викликає головна думка постанови — провести збирання в оптимальні строки, на високому агротехнічному рівні і без втрат.

Тільки при цій умові ти зможеш успішно виконати свої високі соціалістичні зобов'язання і зустрічі плани.

XVII з'їзд ВЛКСМ звернувся до комсомольців, юнаків та дівчат із закликом: взяти активну участь у всесоюзному соціалістичному змаганні за успішне виконання планів, накреслених XXIV з'їздом КПРС. Молоді трудівники села вийдуть на жнива з лозунгом: «Дати продукції більше, кращої якості, з меншими затратами!»

У ЦІ ДНІ на огляд готовності витримати живий екзаме́н стають сільські комсомольські організації області. В більшості комітетів комсомолу розробили умови соціалістичного змагання на період косовиці, накреслили ряд конкретних заходів. В міру закінчення ремонту збиральних комбайнів іде комплектація комсомольсько-молодіжних екіпажів. Більше, ніж минулого року, вийде таких екіпажів на поля господарств Компаніївського району. Молоді комбайнери тут здебільшого самі ремонтують свої машини. Комсомольсько-молодіжний колектив другої тракторної бригади колгоспу імені Ілліча зобов'язався до дня виборів до Верховної Ради СРСР закінчити ремонт зернозбиральних комбайнів, а вже зараз вивів машини на лінійку готовності. Ініціатива іллічівців знайшла багатьох послідовників. І результат її, без сумніву, позначився на загальному стані справ — район закінчує ремонт зернозбиральної техніки.

Сьогодні райкоми комсомолу, первинні комсомольські організації, комсомольські групи села в першу чергу повинні потурбуватися про розстановку молодих трудівників на жнивах, визначити місце кожного, конкретне завдання. На жаль, в ряді районів з виконанням цієї вимоги не поспішають. Якщо минулого року в Маловисіківському районі працював на жнивах 21 комсомольсько-молодіжний екіпаж, то на сьогодні затверджено лише 12. Цвітінні справи в Новомиргородському районі: тут створено лише 5 екіпажів, тоді як в минулому році їх було 16. Наповнювати можливі кількості укомплектовано екіпажі в Доліньському районі.

Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР націлює кожного молодого хлібороба на високопродуктивне використання техніки під час жнив. Це означає — не допустити простой, закрити всі шляхи втратам зерна. Комсомольські організації мають повести широку роз'яснювальну роботу значення цього положення, організувати молодь на обов'язкове його виконання. Як важливо, щоб кожний молодий хлібороб, від новачка й до «ветерана» вийшов на жнива у всьоготовності. В цьому плані заслуговує на увагу досвід новгородківської районної комсомольської організації. Вперше при комсомольсько-молодіжних тракторних бригадах одразу ж після весняних польових робіт створили пости весільної молоді механізаторів, які вперше братимуть участь у жнивах. Такі ж пости, розраховані на цьогорічних вивушників СІТУ, почали діяти при кожній тракторній бригаді району.

Днями бюро ЦК ВЛКСМ прийняло постанову про завдання комсомольських організацій, «Комсомольського прожектора» по виконанню постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по забезпеченню збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів у 1974 році». Цей документ спрямовує молодь на дальший злет активності у вирішенні завдань величезної державної ваги.

Збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів, — наголошено в постанові, — справа всіх загонів Ленінського комсомолу. Своє слово має сказати і комсомольський контроль на жнивах. З першого червня розпочався всесоюзний рейд «Комсомольського прожектора» — «Жнива-74». Всі штаби і пости «КП» області повинні взяти активну участь в цьому рейді. Під господарське око «прожектористів» має потрапити якість підготовки і збирання врожаю, заготівель кормів. Завдання комсомольських дозорців — поводити рішучу і принципову боротьбу з недоліками на жнивах, відшукати резерви підвищення продуктивності праці.

Незабаром жнива. Тисячі молодих хліборобів області виборюватимуть врожай 1974 року. І у кожного є всі можливості витримати екзаме́н хлібної ниви, з честю виконати свої соціалістичні зобов'язання.

МОЛОДІЖНИЙ КОСОВИЦЬКИЙ

ІМ. Д. ЧИЖЕВСЬКОГО

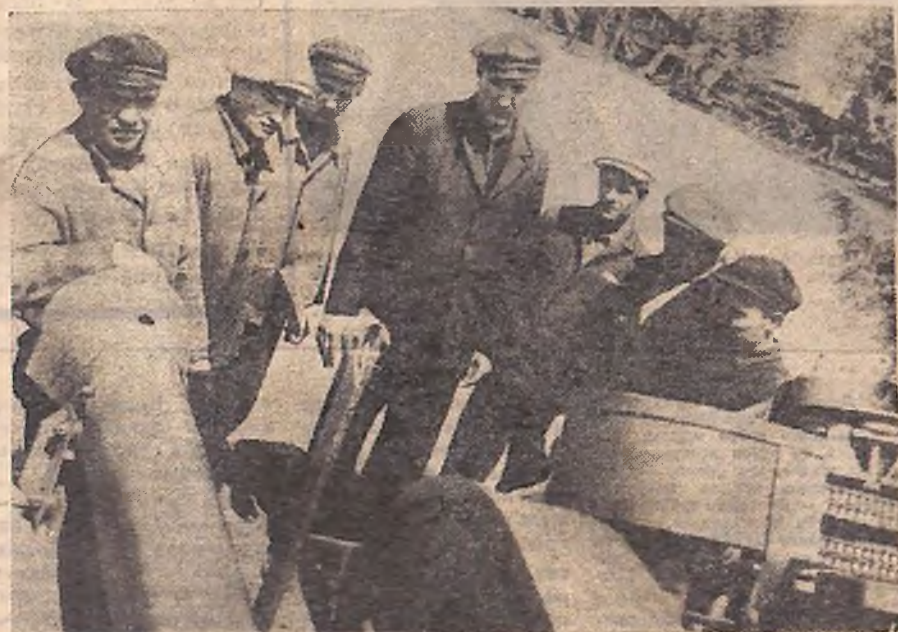
ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКSMУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рік видання XV.
№ 69 [1861].

ЧЕТВЕР, 6 червня 1974 року

Ціна 2 коп.

З ТУРБОТОЮ ПРО ТЕХНІКУ

НА ЩОГЛІ польового стану нашої тракторної бригади майорить прапор. Його підняли на честь трактористів Анатолія Колпака і Анатолія Ляшенка, які щодня виконують понад півтори зміїні норми.

За всю історію колгоспу минулий рік був найвроджайнішим. Зернових на круг зібрали по 38,4 центнера з гектара. Осимої пшениці виростили по 38 з половиною центнерів. І ось нещодавно на розширеному засіданні в правлінні колгоспу при обговоренні постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по забезпеченню збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів у 1974 році» мова зайшла про нинішній врожай, як про найближче майбутнє. Голоза колгоспу О. М. Іліча тоді дав завдання нашій бригаді — і в цьому році добитися під час жнив показників, не нижчих за минулорічні. А для механізаторів нашої бригади це означає, як ніколи розгорнути змагання на збиральних роботах та напередодні їх. Ось чому так нелегко вийти в передові.

Якось ще ранішою весною ми на бригадних зборах заговорили про те, як працювати на комбайні. Словом, проаналізували їх роботу в наших умовах. На землях колгоспу хліба, як правило, густі, високі. Шестиметровий захват косарки ЖВН-6 явно не підходить для такого травостоя: частина колосків втрачалася. Минулого року ми переобладнали косарку на п'ятиметровий захват. Результат побачили під час жнив: на кожному гектарі зібрали додатково по півтора центнера зерна.

Коли на нараді в правлінні одержали завдання, згадали про минулорічний досвід і вирішили скористатися ним. Зараз всі навісні косарки вже переобладнано. Як давали слово, до першого

червня відремонтували всі п'ять зернових комбайнів.

Господарство наше спеціалізується на відгодівлі великої рогатої худоби. Тож виробництво кормів стоїть чи не на першому плані в турботах колективу. Минулого року бригада виступила з ініціативою закінчити силосування за десять робочих днів. Слово було твердим. За десять днів заготовили 7170 тонн силосу і близько трьох тисяч тонн сінажу — найбільше серед усіх бригад колгоспу.

Зараз теж косимо трави для ферм. Худоба перейшла на зелені корми. Та косити можна по-різному. Тепер вже не пригадуємо, чия це пропозиція, але користь від неї фактична: на косарці ЖВН-6 переобладнали брус для найнижчого зрізу трави. Нічого складного тут немає. Результат же — при врожаї 140 центнерів зеленої маси на гектарі — додатково маємо ще 20 центнерів. Якщо ж гектар вродає 200 центнерів, то додаток вже досягає майже 30 центнерів. Ми підрахували — на бригадних полях зберемо сьому частину врожаю трави додатково: ця кількість достатня, щоб місяць годувати стадо корів з 1700 голів.

Для чого наводжу ці підрахунки... Наша техніка ще не розкрила повністю свої можливості. Ми, механізатори, повинні допомогти їй в цьому.

Для нас головне — з врожаю нічого не залишити в полі.

М. ДАВИДОВ,
бригадир комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Дружба».

Новоукраїнський район.

Бригадир комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу «Дружба» Новоукраїнського району Микола ДАВИДОВ (на фото в центрі) та механізатори знайомляться з комбайном «Херсонськ-7».

Фото В. КОВПАКА.

П'ЯТИМ РОКОВИНАМ ПРИСВЯЧЕНІ

4 червня відбулись міські збори представників громадськості Кіровограда, присвячені 5-им роковинам з дня утворення Тимчасового Револьюційного уряду Республіки Південний В'єтнам. На збори були запрошені представники героїчного в'єтнамського народу, які зараз навчаються у нашому місті.

З доповіддю виступив голова міського відділення Товариства радянсько-в'єтнамської дружби, завідувачий кафедрою політекономії інституту сільськогосподарського машинобудування В. Я. Пихтін. Теплі слова про дружбу з в'єтнамським народом висловили формувальник ливарного цеху ковкого чаєуну заводу «Червона зірка» П. С. Цуканов, проректор педінституту імені О. С. Пушкіна І. В. Долганов, перший секретар міськкому ЛКСМУ М. Соколянський.

Учасники зборів прийняли телеграму на адресу Центрального правління Товариства радянсько-в'єтнамської дружби, висловивши свою солідарність і впевненість у тому, що, спираючись на підтримку братніх соціалістичних країн, всіх прогресивних сил, в'єтнамський народ доб'ється значних успіхів у справедливій боротьбі за мирний, незалежний, демократичний В'єтнам.

Л. ЛЕШЕНКО,
м. Кіровоград.

М'ЯЧ НАД СІТКОЮ

В матчі на кубок республіканської ради ДСТ «Спартак» з волейболу, який відбувся на стадіоні Кіровоградського льотно-штурманського училища, зустрілися господарі майданчика та їх одноклубники з міста Миколаєва. З рахунком 3:1 виграли Кіровоградці.

Два дні на Кіровоградському стадіоні «Зірка» проходила особиста — командна першість області ради ДСТ «Спартак» з легкої атлетики. Результати якої входять до заліку V ювілейної спартакіади колективів фізкультури на всесоюзному закладі. Добру підготовку продемонстрували представники Кіровоградського льотно-штурманського училища.

НАЙМАСОВІШИЙ ТУРНІР

Минулої неділі стартував наймасовіший турнір за звання чемпіонів республіки з футболу серед колективів фізкультури. В боротьбу вступили 44 команди-учасники та призери областей і міст Києва та Севастополя. В цих традиційних змаганнях, які нині проводяться 29-й раз, спортивну честь Кіровоградщини захищали олександрійський «Шахтар», кіровоградський «Спартак» та інші команди.

цогорічному чемпіонаті суперники в першому етапі змагалися в шести зонах у два кола. Переможці зон зустрілися з 18 по 25 жовтня у фінальних поєдинках, які визначили призера України. До складу третьої зони, у якій грають наші земляки, входять також миколаївські команди «Торпедо» і «Океан», киявські «Арсенал», «Білий ворон» та «Авангард» з міста Волинського, що на Дніпропетровщині.

Гостями знам'янських заїзничників була аватардіва Волинського району. Сильнішими тут виявились волинці. Вони забили у ворота «Локомотива» два м'ячі, пропустивши у своїй одній.

шували своїх суперників сім разів розпочинати гру з центра поля, на що спартаківці відповіли одним голом.

У другому турі, який відбувся в неділю, 9 червня, Кіровоградці у себе вдома зустрілися з миколаївським «Океаном», а знам'янський «Локомотив» покіряться силам з олександрійським «Шахтарем».

Кіровоградська «Зірка» на своєму полі приймала команду СК міста Чернігова. Господарі поля програли з рахунком 0:1. В попередньому турі, який відбувся 31 травня, «Зірка» зустрічалася з черкаським «Гранітом». Гра пройшла в обопільних атаках і на високому рівні.

Вже в позаминулому місяці спецуправління № 411 тресту «Дніпроелектромонтажбуд» задало в експлуатацію трансформаторну станцію. Прискорювали цю подію комсомольці Петро МОВЧАНІЙ і Едуард РАЧНИНСЬКИЙ.

Фото В. КОВПАКА.

ПОЧАТОК ШЛЯХУ

Далекої осені 1957-го група юнаків з Родниківки простувала степовими шляхами до Єлисаветградівки — тодішнього райцентру.

Серед школярів нічим не виділявся один буйночубий юнак. Не знав, не відав тоді Віталій, що шлях, яким він ось іде до райкому комсомолу за червоним квитком з сім'єю Ілліча на обкладинці, приведе його на широку магістраль, якою крокують найперші в Країні Рад — робітники, що через 17 років його ім'я назвуть в числі кандидатів у депутати Верховної Ради СРСР.

Незисокий, рухливий перший секретар райкому комсомолу Пилип Стеблина, вручаючи юнакові квиток, сказав: — Ну, хлопче, поздоровляю. Тримай його міцно. Знаннями ти, знаю, підкований. Це добре. Та головне — знайти в житті своє місце, свою провідну зорю.

— Знайду, — поменюючи і від радості, й від хвилювання, одповів Віталій. — Обов'язково знайду.

ЧЕРВОНОЗОРІВЕЦЬ

Як дерево, що вбирає в себе животворні соки землі, щоб однієї весни вибукнути білим кипінням, а відтак дати їй плоди, так і Віталій, день за днем набирався сили, йшов до часу свого розквіту.

Дружина сім'я заводу «Червона зірка» прийняла демобілізованого воїна одразу. Від зміни до зміни виступав краше з того, що бачив. Вчителі трапились вельми тямущі і вмілі — бригадир формувальників О. М. Соседкін, ливарник Павло Цуканов. А там, як ствердження робітничої зрілості, настав час, коли Віталію сказали:

— Очолюй бригаду формувальників. Знаємо — справишся.

Молодий комуніст став

ПОЛУК'ЯНА

молодіжної бригади формувальників Віктор Зозуля, комсомольці Юрій Голозченко, Вячеслав Непик! Хіба всіх перелічиш? Віталію Івановича не треба просити, щоб допоміг — сам підійде. Завжди серед молоді, бо й сам молодий — і роками, і запалом, і серцем. І як кандидат у депутати Верховної Ради СРСР, вже не раз

НАШІ КАНДИДАТИ

О ДНА, — ТА ПОЛУК'ЯНА ПРИСТРАСТЬ

на чолі колективу, в якому трудився. І в тому його заслуга, що, вже маючи певний і неабиякий досвід, продовжував вчитися в товаришів, у той же час навчаючи інших, молодих.

ТРИ РОЗМОВИ З ТИМ, ХТО ПОРУЧ

Заступник секретаря комсомольської організації ливарного цеху ковкого чавуну Петро Ревука на запитання, що він може сказати про товариша по цеху, відповів: — Досвід у Віталія Івановича, скажу, багатющий. І він щедро ділиться ним з молоддю. Скільки корисного взяли в нього бригадир комсомольсько-

виступав перед молоддю у комсомольцями цеху.

РОБІТНИЧЕ СЛОВО

Бригада В. І. Гетьманця — Павло Цуканов, Степан Кузів, Павло Ворона, Віктор Дудник, словом, всі, — восьму п'ятирічку закінчила достроково. В. І. Гетьманця комуністи обрали делегатом XXIV з'їзду КПРС. І там, у Палаці з'їздів, бригадир формувальників одержав високу нагороду Батьківщини — орден Трудового Червоного Прапора...

Поволі визріла думка — взятися виконати п'ятирічку за 3,5 року. І рубіж був знаменний — 100-річчя заводу. Визріла думка не на порожньому місці —

НА ОЧАХ виростає головний корпус Сальківського цукрового заводу. Щоб прискорити пуск першої черги реконструкції підприємства, на виробничих ділянках працювати перейшли у дві зміни. Паралельно з цим повинна була перебудувати свою роботу і служба громадського харчування. Проте цього не сталося. Лише одна їдальня пра-

СИГНАЛ ГРОМАДСЬКОЇ ТРИВОГИ

НА ОБІД — В ЗАВАЛЛЯ

цює на заводі. В обідню перерву тут збирається довга черга, адже більш ніде поїсти. І, замість 20 хвилин, робітники на обід витрачають годину, а то і більше. В кращому стані будівельні організації, які мають свій транспорт. Там робітники в автобусах їдуть обідати в Завалля. І все одно місце в їдальні при заводі не вистачає.

Кілька днів тому у селі почав працювати літній павільйон, але і він про-

блем не вирішив. На другій зміні обідня перерва починається з 21 години. І ось, якщо з собою немає «сндора», то залишились голодним. Адже їдальня працює теж лише до 21 години. На самій же будові немає жодного кіоску з холодними закусками, піде не купиш і

(Продовження. Поч. в газетах за 9, 11, 18 квітня та 7, 11 травня).

1946 рік — в серійне виробництво пішла сівалка Т-8-2.

На відбудові і реконструкції заводу освоєно 19 мільйонів карбованців.

1947 рік — збудовано перший житловий будинок для робітників заводу.

1948 рік — випущена перша тисяча сівалок для висіву кукурудзи.

1949 рік — виготовлена сотисячна сівалка за шість років.

1950 рік — завод відбудований до довоєнного рівня.

1951 рік — розпочалася розробка нових сівалок.

1952 рік — випуск зернових сівалок досягає 56 тисяч штук.

1953 рік — впроваджена у виробництво овочева сівалка СОН-2,8.

1956 рік — у грудні став до ладу новий ливарний цех ковкого чавуну.

Завод почав виготовляти кукурудзяні сівалки з діагональним нерівномірним дротом. Освоєно виробництво п'яти нових вітчизняних зразків сівалок.

1957 рік — процес випалення литих деталей із ковкого чавуну скорочується з 90 годин до 25.

1958 рік — виготовлено перші 4 тисячі сівалок СКГН-6, які дозволяють зберегти народному господарству 9 мільйонів карбованців.

Завод взяв участь у Всесвітній виставці в Брюсселі. Завойовані нагороди: Великий приз (сівалка СУЛ-48), Велика золота медаль (сівалка СОН-2,8), Бронзова медаль (сівалка СКГН-6А).

За почини бригади стержньовий ливарного цеху сірого чавуну, очолюваної Галиною Бардіною, на заводі розпочинається рух за комуністичну працю.

1960 рік — заводом випущено продукції в 3,4 рази більше, ніж в 1950 році. Продуктивність праці відповідно зросла в 2,1 рази.

1961 рік, червень — випущена мільйонна за післявоєнний період сівалка. Об'єм виробництва сівалок в загальносоюзному випуску склав 48 процентів.

1961 рік, липень — проведено перше свято — День червонозорізня, присвячене підбиттю підсумків роботи за перше півріччя. Відтоді це свято відзначається щороку.

1965 рік — почалась реконструкція заводу за проектом «Гірросільмаш». В грудні завдання семирічки виконано на 106,9 процента. Випущено продукції на суму 299 427 тисяч карбованців. Освоєно 46 найменувань постійних машин.

(Далі буде).

НАПРОЧУД гарний весняний день. Місто Світловодськ у святковому вбранні. А біля обеліска Слави, що височить над Кременчуцьким морем, зібрався люді. Вони сністерігали, як група юнаків і дівчат на мотоциклах «Мав-350» підкотили до монумента Слави.

Це — учасники мотопробігу «Шляхами слави батьків», присвяченого 50-річчю присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна та 30-річчю Перемоги над фашистською Німеччиною.

Поклавши букети живих квітів до підніжжя обеліска Слави, комсомольці взяли курс на Запоріжжя.

Попереду — командир загону Микола Остапенко. За ним — 12 учасників мотопробігу.

Подолавши в перший день 250 кілометрів, друзі надовечір зупинилися неподалік міста Запоріжжя біля пам'ятника воїнам 7-ї гвардійської армії. А потім — Феодосія, місто героїв Керчі.

Відвідавши в Сімферополі Кримський обласний комітет комсомолу, світловодці взяли курс на легендарний Севастополь. По дорозі завітали в Ялту, Алушку, оглянули Палац-музей Воронцова, розташований біля підніжжя гори Ай-Петрі.

Потім — на легендарну Сауну-гору...

Подолавши біля 2 тисяч кілометрів, повернулися у рідний Світловодськ. Все побачене і почуте в дорозі юнаки і дівчата занесли у щоденники, фотографували. Вони розповідали про свої враження від поїздки друзям по роботі, виготовили фотовітрину, альбом.

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
наш громадський кореспондент.

м. Світловодськ.

Фото В. Місериної.

ДОРОГАМИ
БАТЬКІВСЬКОЇ
СЛАВИ

175

...И НАЗОВЕТ МЕНЯ

ВСЯК СУЩИЙ В НЕЙ ЯЗЫК

СВІДОК
ЙОГО ЖИТТЯ

Всесоюзний семінар по забудові міст в Ленінграді підходив до свого завершення. Ми мали відвідати новозбудовані райони і музеї міста. За бажанням учасників семінару було організовано екскурсію в меморіальний музей-квартиру О. С. Пушкіна.

Набережна Мойки, 12. На стіні — меморіальна дошка: «В цьому будинку 29 січня 1837 року помер Олександр Сергійович Пушкін».

Остання квартира Пушкіна пов'язана з близьким поету ім'ям Марії Раєвської. Звідси вона, вже дружина декабриста С. Г. Волконського, в грудні 1826 року від'їздила за чоловіком у Сибір. А через десять років, в жовтні 1836-го, тут поселився гетьманський поет. Прожити в будинку на набережній Мойки йому судилося лише близько чотирьох місяців.

З хвилюванням піднімалися ми сходами вестибюлю. На його площадці — великий бронзовий бюст Пушкіна і живі кайли. Цими сходами піднімався він у свою квартиру, щиро смертельно коханою після дуелі поета ніс на руках його вірний слуга Микита Козлов... План квартири Пушкіна, намальований поетом Жуковським, документи і спогади сучасників дозволили точно реставрувати квартиру і падає її колишнього архітектурного і побутового вигляду.

Найсвятіше місце — кабінет поета. Тут найбільше речей, що колись належали Пушкіну. Скромний, обтягнений темною шкірою письменний стіл, чорна лавка з бронзовою фігурою арапа (подарунок поета Наполеону), гусяче перо, розрізний ніж, ножниці, підвісник, печатка поета (знайдена в 1925 році). Біля столу — улюблене крісло поета. Навпроти, на невеличкому століку — старовинна шкатулка. В ній Олександр Сергійович зберігав документи. Тут же — люлька, наліція і шабля, подаровані Пушкіну генералом Паскевичем під час поїздки поета на Кавказ. А на стіні — портрети друзів: Дельвіга, Баратинського, Жуковського. В кабінеті Олександра Сергійовича — багата бібліотека.

Кабінет поділено високою книжковою полицею. Біля неї — лавка червоного дерева. Тут на підлозі обігрався життя поета. Годовник показує час його смерті: 2 години 45 хвилин. Олександр Сергійович помер серед книг своєї бібліотеки.

В меморіальному музеї зберігається гімназська збірка скульптур Гальберга з обличчя поета після його смерті, медаліон з волюбою Пушкіна. Записка свідчить про те, що збереженню цієї реліквії ми завдячуємо І. С. Тургеневу: «Після по смерті Пушкіна було зрізане при мені з голови покійного його камердинером 30 січня 1837 року, другого дня після смерті... Іван Тургенев».

Огляд квартири Пушкіна не забирає багато часу. Але хвилини, проведені тут, залишають незабутні враження. І коли залишаєш її, здається, що побував в гостях у безсмертного поета.

А. СИДОРЕНКО,
архітектор.

Ленінград — Кировоград.

СХІДНІ МОТИВИ

Інтерес Пушкіна до Сходу, його історії, мови народів проходить через усе життя і творчість поета. Особливе місце у його творчих задумах займала Персія. Ще в літці молодий поет знайомиться із старовинною «Повістю про Єрусалана Лазаревича», і вона настільки сподобалась Пушкіну, що головного героя першої поеми «Руслан і Людмила» він назвав сивозвучним іменем — Руслан. Одностайно в його члених віршах, присвячених Персії, багато слів і тропів. Поет зважав, що в єдності цих образів полягає національна специфіка персидської лірики. У другій половині 20-х років XIX століття в російській літературі помітно зріс інтерес до східної тематики. Пушкін задумує в цей пору вірш «У прохолоді солодкій фонтанів», де протиставляє улюбленим підлабузникам «крилатого поета» з Шираду... Писав він і рецензії на переклади з перської і арабської, повідомляв свої думки про них у листах до друзів.

Навесні і влітку 1829 року Пушкін подорожував на Кавказ. Розповідь про побачення — «Подорож в Арарат» — була опублікована в 1836 році в першій книжці журналу «Современник».

В одній невеличкій замітці неможливо розповісти про інтерес Пушкіна до Персії. Її історія, характер стосунків з Росією, її поети завжди приваблювали до себе творчу увагу Пушкіна.

Д. БЕЛКІН,

кандидат філологічних наук.

ІМ'ЯМ
ПОЕТА

Поет уважно вслухався в нову для себе мову, його полюбив своєю степовою широтою українська народна пісня. Зустрічі в Кам'янці з південними декабристами мали для О. С. Пушкіна особливе значення. Полум'яні розмови, сповнені незадоволенням існуючим ладом та прагненням його повалити, окрили поета, сповнили вірою в неминучість кращого майбутнього. По дорозі з Кам'янки до Одеси у 1821 році поет вперше побував у Єлисаветграді.

Франція і її культура посідали особливе місце в житті і творчості О. С. Пушкіна. Французьку літературу він знав з періоджерел. Збереглися цитовані рядки його перекладу середньовічного «Роману про Лиса» із старофранцузької мови на французьку. Він добре знав Франсуа Війона, Клемана Маро, поетів «Плеяди», Мішеля Монтені, Франсуа Рабле. Особливо високо ставив Пушкін твори французьких класиків XVII століття: сатири Буало, байки Лафонтена, трагедії Раті.

Перша згадка його імені у французькій пресі, належить до початку 1821 року. Ім'я молодого, але вже опального, вигнаного в Бессарабію поета в цей час було мало відомим навіть в Росії. Про Пушкіна заговорили, власне, після виходу у світ влітку 1820 року його першої поеми «Руслан і Людмила».

У цей час і з'явилась у лютневій книжці паризького журналу «Ревю енциклопедик» за 1821 рік маленька замітка про те, що в Петербурзі «приєжди увагу всіх друзів словесності» романтична поема «Руслан і Людмила»; її «достоїнства змушують покладати найбільш надії на молодого автора». І про нього самого повідомлялося: йому «лише 22 роки», він — колишній вихованець Паризького ліцею, зараз «перебував при генерал-губернаторстві Бессарабії».

Так Франція виявилась першою із західних країн, де в пресі згадувалося ім'я Пушкіна.

«Ревю енциклопедик» і після цього не раз писав про поета, про його нові поеми — «Кавказький полонений», «Бахчисарайський фонтан», «Цигани» — та інші твори. Незабаром французькі читачі познайомилися і з пушкінськими віршами. Влітку 1823 року в Парижі вийшла у світ «Русская антологія», складена Емилем Дюрою де Сен-Мором. Тут вперше були надруковані переклади з віршів Пушкіна французькою мовою, великий уривок з «Руслана і Людмили». Ще за життя автора багато його творів було перекладено французькою мовою, а кілька французьких літераторів, які відвідали Росію, особисто познайомилися з Олександром Сергійовичем.

В липні 1823 року Олександр Сергійович переїздить на службу до генерал-губернатора в чині секретаря особливих доручень. Уряд сподівався віддати поета, засилаючи його на південь, від громадсько-політичного життя. Вийшло ж навпаки. В цей час він усвідомлює, що зайнята літературою не «приятное отдохновение», а зміст його життя.

У травні 1824 року Воронцов — «вандал, придворний хом і дрібний егоїст», за визначенням поета, — послав Олександра Сергійовича у від'їждження в північно-східні повіти Херсонської губернії для боротьби з сараною. В цей час він вдруге приїздить до Єлисаветграда, де зупиняється на кінно-поштової станції.

І Воронцов, і інші петербурзькі кола переконували, що Пушкін «не виправдав» їхніх надій на «виправлення» а навпаки. Генерал-губернатор казав писати в столицю і вимагав «удалення» поета від «здешнього опасного общества». Це і стало справжньою причиною нового заслання Пушкіна —

Влітку 1836 року, за кілька місяців до загибелі Пушкіна в Петербурзі, прийшов барон Франсуа Адольф Леве-Веймар. Пушкін прийняв його на своїй дачі на Камішному острові під Петербургом. Розмова йшла, очевидно, перш за все, про народну поезію — предмет, близький обоим. Автограф подарований Леве-Веймару, довгий час перебувши у Франції, повернувся на батьківщину поета і зараз зберігається разом з його рукописами в Пушкінському Будинку — Інституті російської літератури Академії наук СРСР в Ленінграді. Леве-Веймар був автором і однієї з великих статей, які з'явилися у французькій пресі після загибелі Пушкіна.

Тоді ж в журналі «Глоб» із схвильованою, шпирою статтею виступив близький друг Пушкіна — великий польський поет Адам Міцкевич. Але справжнє визнання Пушкіна почалося у Франції з середини минулого століття. Проспер Меріме, Олександр Дюма, брати Гонкур, Віктор Гюго, Гюстав Флобер, Еміль Золя, Мопсан — мабуть, не знайти жодного великого французького письменника того часу, який не брав би участі в перекладах, популяризації творчості Пушкіна у Франції. Особлива заслуга в цьому належить Просперу Меріме, який, щоб читати Пушкіна в оригіналі, вивчив російську мову, переклав «Пікову даму», «Поетриду», прозою — «Цигани», «Анчар», «Пророк» та інші вірші.

А в 1911 — вийшла перша монографія про великого російського письменника — «Пушкін» Еміля Омана. Століття з дня смерті Пушкіна в 1937 році французька громадськість відзначила урочистим засіданням в Сорбонні і виходом 260-сторічного спеціального номера журналу «Ревю де літератур компарей». Сьогодні французи можуть читати в перекладі на свою мову практично всього Пушкіна. Готується видання повного зібрання його творів.

Б. МАР'ЯНОВ.

ЛПН.

СОНЦЕ російської поезії — так назвав В. Г. Бєлінський видатного поета, родоначальника нової російської літератури. Неодмінна його роль в історії національної культури і громадської думки нашої країни.

Ми пишаємося тим, що і в нашому степовому краї не раз бував О. С. Пушкін.

Уряд Олександра І боявся великої вільнолюбної сили віршів молодого поета: у своїх творах Пушкін табував самодержавство, кріпосництво, сили п'янки і мракобісся, з болем думав про долю свого народу. Царські власті вирішили ізолювати вільномудця від молоді. Так О. С. Пушкін опинився в наших краях, хоч і не з своєї волі. На півдні Росії поет прожив чотири роки. Українці — її історія, люди, природа, пісні і легенди — була предметом постійного інтересу Пушкіна.

Вперше приїздив поет у наш край в 1820 році. «Мой друг, счастливейшие минуты жизни моей провел я посреди семейства почтенного Раевского», — писав Олександр Сергійович молодшому брату Льву. Лист

був навіяний перебуванням поета в гостях у сім'ї Раєвських, зокрема в маєтку в с. Бовтишці (тепер Олександрівського району). Дружба поета з родиною прославленого героя Вітчизняної війни 1812 року генерала М. М. Раєвського поглибила глибини сліду його життя і творчості. Саме ця родина і прийняла Пушкіна, як рідного, під час заслання на південь.

Олександр Сергійович, вважаючи себе членом родини Раєвських, завжди знаходив тут притулок, унаслідуював деякі їх традиції. Під час південного заслання 20-річний поет закохався у дочку генерала Раєвського. Світлий образ Марії не раз надихав Пушкіна в поетичній творчості. Він говорить про неї в багатьох творах, присвячує їй поему «Полтава».

Не зберігся, на жаль, двоповерховий маєток в с. Бовтишці, де жив деякий час поет. Все ж було б доцільно прикрасити село меморіальною дошкою, яка б засвідчувала перебування тут О. С. Пушкіна.

Декабристу В. Л. Данилову, який жив у Кам'янці, Олександр Сергійович писав: «Тебя, Раевских и Орлова, и память Камени люблю, хо-

чу сказать тебе два слова...» До Кам'янки поет вперше приїздив у 1820 році. По шляху з Кишиньки він проїхав чеською поселення Дубосери, Ягориз, Олександрів, Діусу Гору, Піщаний Брід, Злину, Малу Биску, Паломиргород. Поїздка збагачувала виспіваний поетом враженнями, обліжувала з українським народом, його культурою.

уже в північну глушину Михайлівського.

Шлях поета на північ лежав через Михайлів, Бобринськ, Комарівку і сирині 1824 року Пушкін прибуває до Єлисаветграда. При не засвідчує меморіальна дошка на будинку (станційній (залишки приміщення кінно-поштової станції). Їздити прямою дорогою на північ через Київ Пушкін заборонялося. А це означало — не містити в Кам'янці, не зустрітися з давніми друзями.

З Єлисаветграда тріма поштою коней поїздила засланець через Алжамку, Попу Грату, Олександрів, Павлів, Кременчук, Чернігів і Білгород, і далі — в село Михайлівське.

Нам, кировоградцям, дорого все, що пов'язане з життям великого сина російського народу. Ми свято бережемо пам'ять про видатного майстра художнього слова. Відзначаючи у 1949 році 150-річчя від дня народження О. С. Пушкіна, його ім'я присвоїли Кировоградському педагогічному інституту, одній з вулиць обласного центру.

В. САНДУЛ,

член науково-методичної ради обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.

БУДОВА- МІЙ ДІМ

Що й казати, кожному приємно, коли в рідному місті чи селі з'являється ще одна новобудова! А для нас, будівельників, це — справжнє свято!

Я особливо люблю той час, коли заселяється житловий будинок. Обов'язково йду спостерігати жваву метушню новоселів. Скільки щасливого сміху, теплих слів, щирих поздоровлень!

У такі хвилини вибачаєш навіть тих, хто міркує так: «Що? На будівництво? Одні безкінечні протяги». А потім, не поступивши до вузу, влаштовується десь у затишній установі. І назавжди позбавляє себе веселого переспіву дзвінків на підйомних кранах, пташиної висоти, солодкої втоми. Не знати їм і снів, у які приходять мережива новобудов і, нарешті, цієї радості новоселів.

В 1962 році я закінчила міське професійно-технічне училище і з того часу працюю на будівництві. Тепер вже й не перерахувати всього, що зводила я та мої колеги із Знам'янського будівельного управління № 2 дорожнього будівельного тресту Одесько-Кишинівської залізниці. Прийшла в бригаду шукатирів ще недосвідченою робітницею. Оточили мене старші товариші, допомогли, навчили поважати людей праці.

Тепер я сама очолюю цю бригаду. Поруч зі мною трудяться майстри своєї справи Марія Петрухіна, Ганна Редько, Валія Кріпак, Ольга Чекарцова та інші. Дружно працює наша бригада. З честю носить звання колективу комуністичної праці. Всі ми закінчили Знам'янське МПТУ № 3 і тепер часто відвідуємо його. Адже там вчиться зміна, котра прийде і гідно продовжить нашу справу.

Л. БАХТІНА,
бригадир шукатирів будівельного управління № 2 міста Знам'янки дорожнього будівельного тресту Одесько-Кишинівської залізниці.

Пам'ятаєте чарівну казку дитинства, в якій мандрівникові необхідно було обрати один з трьох шляхів?

Ось так і ви, шановні випускники, тепер на перехресті, тільки не трьох, а десятків прекрасних доріг. І яку оберете, як збудете власне життя, залежить тільки від вас. Та й допомогатимуть вам не казкові сили, а наше радянське суспільство, в якому кожному знайдеться справа до серця. Тож йдіть життям гордо, ступайте впевнено. Сьогодні у «Вітрилах» роздумами про свої професії поділяться ті, хто вже обрав собі шлях.

Екзамен... Вкотре заглядають школярі до підручників, шукають, підчитують, повторюють. Хвилюються вчителі, учні, батьки. Падає екзамен.

Особливо відповідальна ця пора для випускників шкіл області. Адже це перевірка того, як опанували знаннями юнаки і дівчата, що візьмуть з собою у життя.

На фото: десятикласник Кіровоградської середньої школи № 4 Володимир ТОВСТОГОН, нагороджений знаком ЦК ВЛКСМ «За відмінне навчання і активну участь в комсомольській роботі», пише останній шкільний твір.

Фото В. КОВПАКА.

Сторінка для старшокласників

ІНТЕРВ'Ю ВЕДЕ ЧИТАЧ МИ—ЛИВАРНИКИ

Ми любимо граціозність легкових автомобілів, горду красу баштових кранів. Але не забуваємо, що в кожній машині, агрегаті — немала частина праці ливарників. Ми — студенти технічного вузу. Запитаємо учасників бесіди, що привело їх до Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування, і що вони думають про обраний фах.

В. ТИШЕНКО, студент першого курсу: «В школі я вчився непогано. Захоплювався спортом, любив читати про мандри, відкриття. Але, наприклад, навчання зрозумів, що має покликання — техніка. Коли закінчував десятий клас, до нас, у Черкаси, приїхали хлопці з Кіровограда, які навчалися в КІСМІ за спеціальністю «Машини і технології ливарного виробництва». Вони дуже цікаво розповідали про свою майбутню професію. Це й визначило мій остаточний вибір».

В. М. Телін, кандидат технічних наук: «Підготовку спеціалістів з фаху «Машини і технології ливарного виробництва» веде кафедра з такою ж назвою. Її очолює відомий своїми

працями в галузі металургії і хімічної термодинаміки професор Л. П. Владимиров.

З восьми викладачів кафедри — шість мають вчені ступені і звання. Для навчання за цією спеціальністю приймаються юнаки і дівчата. Підготовка їх ведеться на базі загальної середньої освіти, механічного і металургійного циклу. Серед спеціальних дисциплін студенти вивчають технологію ливарного виробництва, теорію металургійних процесів, курс обладнання ливарних цехів та інші.

Інженери — механіки ливарного виробництва, дипломи яких видали в нашому інституті, направляються для роботи на машинобудівні і металургійні заводи, проєктни і науково-дослідні інститути».

Як бачите, думки учасників цієї невеликої бесіди — однакові. Ми сподіваємось, що і ви, майбутні абітурієнти, приєднаєтесь до них. Чекаємо вас у нашому вузі.

М. КАЧУР, В. КУЗЬКОВ, студенти третього курсу Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування.

ЗА НАШОЮ АНГЕЛІНОЮ

Наше слово до тих, кому вже прозвучав останній дзвінок, і в кого незабаром зашестить піжним сумом серце за рідною школою. Наше слово до вас — випускників 1974 року!

Прийде час, і кожен день шкільного життя викликати у вас неповторні спогади. Згадаєте, як одного дня всі разом дивились цікавий кінофільм, а ще колись отримали чимало двійок з фізики. І як же не хотілось залишатись на додатковий урок! Випускний клас, певне, найбільше залам'ятається палкими суперечками, бесідами, розмовами про майбутнє.

Звичайно, ви станете і робітниками, і лікарями, і інженерами, і акторами. Та не забувайте про ту

святу професію, що тримає нас на землі. Вона йде з снів глибокого минулого і не зникне, доки існуватиме світ. Це професія хлібороба!

Дарувати людям хліб, значить, дати їм мирний трудовий день, сонце, радість! Це під силу тому, хто над усе любить і береже нашу матір-землю. Поле кличе вас, своїх дочок, турбуватись про нього сердечно і вірно, щоб врожай лась його нива зерном-янтарем!

Ми, ваші старші подрузі, запрошуємо навчатись цій мудрій професії у нашому Бобринецькому середньому сільському профтехучилищі № 2.

За післявоєнні роки тут здобуло освіту більше 1200 послідов-

ників Паші Ангеліної. Тепер всі вони водять сталевих коней безкраїми полями Батківщини. Радують своєю працею кавалер ордена Леніна Валентина Теліх. На веселому змаганні молодих ораторів — учнів сільських профтехучилищ — перемогла здобула Тамара Поліщук. Таня Місюра і Валія Коваленко — інші студенти вищих навчальних закладів. Є ким гордитись і тепер. Серед кращих у навчанні та праці — Юлія Іщенко, Наталія Ковальчук, Маргарита Кіш та інші. На них рівняємось ми, їх однокласники.

У нас хороні педагоги. Вони мають добрі знання і повністю передають їх нам.

Просторі класи, кабінети, лабораторії, обладнані кіноапаратурою, відповідною літературою та навчальними матеріалами.

Є де гарно провести дозвілля. В спортивному залі тренуються баскетболісти, тенісисти, борці, волейболісти. Двічі на тиждень керівники танцювального і хорова гуртків працюють із закоханими у мистецтво.

Ми маємо все для того, щоб навчитись з любов'ю працювати біля землі!

Дорогі дівчата, ширше придивіться до тих, хто працює з технікою. І вам відкриється безмежно чистий і прекрасний світ хлібороба.

Валентина ФЕДЧЕНКО, Тамара ШУБА, Тетяна КОЛОСОВА та ще 20 дівчат-учнів Бобринецького СПТУ № 2.

П'ЯТНИЦЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Кольорове телебачення. Ранкова гімнастика. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Кольорове телебачення для школярів. «Вогнище». (М). 10.00 — «Радянський характер». Теленарис. (М). 10.30 — Кольорове телебачення. «Любітельські оперети». (М). 11.00 — Чемпіонат

СРСР з фехтування. Шпага. (Мінськ). 11.30 — Новини. (К). 11.45 — Зустріч виборців Ленінського виборчого округу м. Києва з кандидатом у депутати Верховної Ради СРСР, першим секретарем ЦК Компартії України тов. В. В. Шербицьким. Концерт. (К). 15.40 — Телевізійний багатосерійний художній фільм «Кортис». 111 серія. Відеозапис. (К). 16.50 — Концерт. (Кіровоград). 17.10 — Телефільм. (Кіровоград). 17.20 — Кольорове телебачення. «Дімчиз північ», «Дімча — велогонщик». Телевізійний художній фільм. (М). 17.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — Кольорове телебачення. Дані дітей. «Світлячок». Мультифільм. (М). 18.25 — «Його звали Лучо».

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.05 — Кольорове телебачення. Ранкова гімнастика. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Для школярів. «Вогнище». (М). 10.00 — «Радянський характер». Теленарис. (М). 10.30 — Кольорове телебачення. «Любітельські оперети». (М). 11.00 — Чемпіонат СРСР з фехтування. Телевізійний документальний фільм, присвячений Генеральному секретарю Компартії Чилі Луїсу Корралану. (М). 19.30 — Кольорове телебачення. Ф. Ліст. Другий концерт для фортепіано з оркестром. (М). 19.50 — Художній фільм «Піжний мотоцикліст». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.45 — Кольорове телебачення. «Зустріч з Марією-Дель-Монако». (М). 22.15 — Спортивна програма. (М). 23.15 — Новини. (М).

Шпага. (Мінськ). 11.30 — Новини. (К). 11.45 — Зустріч виборців Ленінського виборчого округу м. Києва з кандидатом у депутати Верховної Ради СРСР, першим секретарем ЦК Компартії України тов. В. В. Шербицьким. Концерт. (К). 16.55 — На допомогу абітурієнтам. «Познайомтеся з факультетами журналістики і біології КДУ». (К). 17.30 — «Наука — виробництво». (Запоріжжя). 18.00 — «Колумб». (К). 18.30 — Телефільм «Полісся недовіри». (К). 19.00 — Програма «Вісті». (К). 19.30 — Спортивна програма. (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «На чужині Чукотки». (К). 22.55 — «На ланях республіки». (К). 23.00 — Вечірні новини. (К).

СУБОТА

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Кольорове телебачення. «Гімнастика для всіх». (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Приходь, казко». (М). 10.00 — Кольорове телебачення. «У майстерні художника». (М). 10.30 — Музична програма «Зв'язки глядачів». (М). 11.00 — «Для вас, батьки». (М). 11.30 — «Музичний календар». (М). 12.00 — «Фільм — дітям». «Хороший прогулянка». Художній фільм. ПДР. (М). 13.10 — Кольорове телебачення. Для школярів. «Концертний зал телестудії «Орля». (М). 13.50 — «Здоров'я». (М). 14.10 — «По концертних залах Москви». (М). 15.25 — Кольорове телебачення. Програма мультифільмів. (М). 14.55 — «Спілка друзів і творення». До 25-річчя РЕВ. (М). 15.55 — Кольорове телебачення. Телевізійний художній фільм «Я і мої сусіди». (М). 17.00 — «Очевидне — неймовірне». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — Кольорове телебачення. Кол-

парт радянської пісні. (М). 18.50 — Кольорове телебачення. «Діти Країни Рад». (М). Телевізійний документальний фільм «Мільйон талантів». (М). 19.25 — Кольорове телебачення. Телеспектакль «Весілля як весілля». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Естрадний концерт. (М). 23.00 — Кубок СРСР з стрибків у воду. (Волгоград). 23.30 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.40 — «Тваринництво — ударний фронт». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 11.00 — Концерт. (К). 14.00 — «Літературна суббота». (К). 14.40 — Художній фільм «Орля». (К). 15.55 — На зустріч виборам до Верховної Ради СРСР. Теленарис. (Харків). 16.30 — Музичний фільм «Червоне, синє, зелене». (К). 17.30 — «Екран передового досвіду». (К). 18.00 — Циркова програма. (К). 19.00 — Програма «Вісті». (К). 19.25 — Кінопоказ Великого Вітчизняного війни. (К). 20.50 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «Помилка резидента». 1 серія. (К). 22.40 — «На ланях республіки». (К). 22.45 — Вечірні новини. (К).

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград-50, вул. Пуначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ. г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.

Редaktor В. ПОГРІБНИЙ.